

It-tweġbiet tal-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Energija (ACER) għar-Rapport Speċjali tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA): L-integrazzjoni tas-suq intern tal-elettriku

1. It-tweġiba tal-ACER fil-qosor

L-ACER taqbel mal-osservazzjoni ġenerali tal-QEA li suq intern tal-enerġija integrat b'mod sħiħ sar saħansitra aktar urġenti minħabba l-kriżi tal-enerġija u l-għoli tal-ħajja li bħalissa qed jiffaċċjaw iċ-ċittadini tal-UE.

Ir-rapport tal-awditjar tal-QEA qed jinħareġ fi żmien ta' sensitività akbar dwar il-benefiċċji u l-implikazzjonijiet tal-integrazzjoni tas-suq tal-enerġija fl-UE. Dan huwa dibattitu serju li jġib miegħu riskji għal frammentazzjoni possibbli tas-suq tal-elettriku biex jimxi 'l quddiem. Għalhekk huwa saħansitra aktar importanti mis-soltu li wieħed ikun preċiż u juża kawtela.

Il-fehma tal-ACER fir-rigward tal-osservazzjonijiet prinċipali tal-QEA dwar l-integrazzjoni tas-suq tal-elettriku.

- L-ACER kienet tilqa' ħarsa ġenerali aktar ibbilanċjata tal-isforzi u l-kisbiet enormi li saru fl-integrazzjoni tas-swieq nazzjonali tal-elettriku.
- Is-sistema tal-enerġija tal-Ewropa hija l-aktar waħda integrata fid-dinja. Dan iġib benefiċċji sinifikanti għaċ-ċittadini u l-kumpaniji Ewropej. Abbażi ta' xenarju mingħajr ebda kummerċ transfruntier fl-2021, l-ACER tistma li dawn il-benefiċċji jammontaw għal madwar EUR 34 biljun fis-sena¹ billi jippermettu l-kummerċ transfruntier bejn l-Istati Membri u jtejbu r-reżiljenza u s-sigurtà tal-provvista tal-Istati Membri².
- Is-suċċess tal-Ewropa fil-progress bl-integrazzjoni tas-sistema tal-elettriku huwa r-rizultat tal-isforzi ta' ħafna³ u l-ACER kienet tilqa' r-rikonoxximent ta' din il-kumpleksità u dan l-isforz.
- L-ACER kienet tilqa' r-rikonoxximent ta' għadd ta' kisbiet ewlenin li saru matul il-perjodu 2015-2021 – kisbiet li jagħmlu l-benefiċċji tal-proġett ta' integrazzjoni tas-suq Ewropew tal-elettriku tanġibbli. Dawn jinkludu l-ħolqien (fl-2018) ta' pjattaforma unika ta' allokkazzjoni li talloka d-drittijiet ta' kapaċità ta' trażmissjoni disponibbli fuq terminu twil u qasir fil-fruntieri interni kollha tal-UE; l-akkoppjament uniku fl-istess ġurnata fi 15-il pajjiż (2018); u l-attivazzjoni tal-pjattaformi Ewropej tal-ibbilanċjar f'dawn l-aħħar sentejn, liema żvilupp se jgħin biex tiżdied is-sigurtà tal-provvista u jippermetti lil atturi ġodda (bħar-rispons għad-domanda u s-sorsi ta' enerġija rinnovabbli) jipparteċipaw f'dan is-suq.

¹ Ara s-sommarju eżekuttiv u l-paragrafu 38 tal-osservazzjonijiet tar-rapport tal-QEA.

² Għad-dettalji, ara [l-Valutazzjoni Finali tal-ACER tad-Disinn tas-Suq tal-Elettriku bl-Ingrossa tal-UE](#), April 2022.

³ Dawn jinkludu, *inter alia*, il-Kummissjoni Ewropea, l-Istati Membri, il-Parlament Ewropew, l-operaturi tan-network u tas-suq, in-negozjanti kif ukoll l-ACER u l-awtoritajiet regolatorji nazzjonali (ARN).

L-ACER taċċetta r-rakkomandazzjonijiet, ħlief għad-data fil-mira skont ir-Rakkomandazzjoni 3. L-Aġenzija tqis li huwa diffiċli li r-rakkomandazzjoni tas-sorveljanza tas-suq tiġi implimentata bis-sħiħ sal-iskadenza tal-2025 stabbilita.

2. Osservazzjonijiet generali tal-ACER dwar l-integrazzjoni tas-swieq tal-elettriku tal-UE

L-ACER kienet tilqa' r-rikonoxximent tal-isforzi enormi u l-kisbiet li saru fl-integrazzjoni tas-swieq nazzjonali tal-elettriku li taw spinta lill-kummerċ transfruntier matul l-aħħar deċennju, u wasslu benefiċċji sinifikanti liċ-ċittadini u lin-negozji tal-UE. Ir-riżultat reali ta' dawn l-isforzi massivi huwa li s-sistema tal-enerġija tal-Ewropa hija l-aktar waħda integrata fid-dinja. Abbażi ta' xenarju mingħajr ebda kummerċ transfruntier fl-2021, l-ACER tistma li dawn il-benefiċċji jammontaw għal madwar EUR 34 biljun fis-sena⁴ billi jippermettu l-kummerċ transfruntier bejn l-Istati Membri u jtejbju r-reżiljenza u s-sigurtà tal-provvista tal-Istati Membri⁵.

L-integrazzjoni tas-swieq tal-elettriku tal-Ewropa għadha proċess kontinwu. L-ACER kienet tilqa' r-rikonoxximent ta' għadd ta' kisbiet ewlenin mill-2015-2021. Il-kisbiet li jirrapprezentaw stadji importanti deċiżivi fit-triq lejn l-ikkompletar tas-suq intern tal-elettriku u li jagħmlu l-benefiċċji ta' dan il-proġett ta' integrazzjoni tas-suq Ewropew tal-elettriku tanġibbli jinkludu:

- l-armonizzazzjoni progressiva tar-regoli għad-drittijiet tat-trażmissjoni fit-tul u l-ħolqien (Ottubru 2018) ta' pjattaforma unika ta' allokkazzjoni li talloka d-drittijiet ta' kapaċità ta' trażmissjoni disponibbli fuq terminu twil u qasir fil-fruntieri interni kollha tal-UE u taġixxi bħala appoġġ għall-proġett ta' Akkoppjament Singolu ta' Ġurnata bil-Quddiem;
- l-attivazzjoni (Ġunju 2018) tal-akkoppjament singolu Ewropew fl-istess ġurnata fi 15-il pajjiż, li, wara żewġ mewġiet ta' estensjoni, dalwaqt għandu jiġi kkompletat kompletament bir-raba' u l-aħħar mewġa (jiġifieri l-integrazzjoni tal-Greċja u s-Slovakkja);
- l-attivazzjoni tal-pjattaformi Ewropej tal-ibbilanċjar f'dawn l-aħħar sentejn, li l-iżvilupp tagħhom se jgħin biex tiżdied is-sigurtà tal-provvista u jiffaċilita l-partecipazzjoni ta' atturi godda (bħar-rispons għad-domanda u s-sorsi ta' enerġija rinnovabbli) f'dan is-suq; u
- l-attivazzjoni reċenti (8 ta' Ġunju 2022) tal-proġett ibbażat fuq il-fluss ta' ġurnata bil-quddiem tar-reġjun Ewlieni, li jottimizza l-użu tal-kapaċitajiet transżonali eżistenti f'madwar nofs l-Ewropa (13-il pajjiż).

Barra minn hekk, l-ACER tindika li s-suq intern tal-elettriku tal-Ewropa:

- minħabba l-ambizzjoni għolja tiegħu u l-partecipazzjoni ta' diversi atturi, huwa il-proġett l-aktar eżiġenti ta' integrazzjoni tal-enerġija b'diversi pajjiżi fid-dinja;
- li minħabba s-suċċess tiegħu, l-Istati Membri kienu kapaċi jegħlbu aħjar il-kriżi attwali tas-suq tal-enerġija (tnaqqis fil-volatilità tal-prezzijiet u sigurtà aħjar tal-provvista) u l-isfidi li ġejjin;
- iffaċilita sehem akbar ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli fl-Ewropa, kemm aktar malajr kif ukoll b'mod aktar sigur u kosteffettiv milli kien mistenni inizjalment; u

⁴ Ara s-sommarju eżekuttiv u l-paragrafu 38 tal-osservazzjonijiet tar-rapport tal-QEA.

⁵ Għad-dettalji, ara l-[Valutazzjoni Finali tal-ACER tad-Disinn tas-Suq tal-Elettriku bl-Ingrossa tal-UE](#), April 2022

- se jkun kruċjali għas-sigurtà tal-provvista ta' bosta Stati Membri li jiddependu ħafna mid-disponibbiltà ta' kapacitajiet transfruntiera għall-kummerċ.

F'dan il-proċess kumpless ta' integrazzjoni tas-suq, il-valur tal-ACER jinsab mhux biss fil-ġbir flimkien tal-awtoritajiet regolatorji nazzjonali (ARN), iżda wkoll fl-involvement tal-partijiet kollha involuti u fl-għoti ta' fehmiet dwar sfidi fuq terminu qasir u f'dak itwal. Minbarra t-teħid ta' deċiżjonijiet vinkolanti u l-ħruġ ta' rakkomandazzjonijiet biex jittejjeb aktar il-funzjonament tas-suq intern tal-elettriku, dawn l-isforzi jinkludu wkoll l-inizjattiva ta' suċċess tal-ACER biex tistabbilixxi strateġija ta' monitoraġġ inklużiva u effettiva permezz tal-istabbiliment ta' erba' Kumitati Ewropej tal-Partijiet Ikkonċernati biex jikkontribwixxu għall-monitoraġġ tal-progress fil-proċess ta' implimentazzjoni tal-Kodiċijiet tan-Network (NCs) – kif ukoll it-tħaddim u l-funzjonament tal-proċessi u l-arranġamenti stabbiliti skont l-NCs – fuq il-livell lokali, reġjonali u dak pan-Ewropew, skont [it-termini ta' referenza](#) ta' dawk il-Kumitati tal-Partijiet Ikkonċernati.

3. Osservazzjonijiet speċifiċi

Osservazzjoni VIII (Sommarju eżekuttiv)

Filwaqt li l-ACER tapprezza kwalunkwe suggeriment biex ittejjeb aktar l-approċċ ta' monitoraġġ tagħha fil-futur, l-ACER temmen li l-approċċ ta' monitoraġġ tagħha kien effettiv fis-sensibilizzazzjoni dwar il-kwistjonijiet ewlenin involuti fl-implimentazzjoni (jew in-nuqqas tagħha) tal-Kodiċijiet tan-Network u l-Linji Gwida Qafas

Barra minn hekk,

- 1) Matul l-aħħar seba' snin (jiġifieri mill-adozzjoni tal-Kodiċijiet tan-Network u l-Linji Gwida) l-istrutturi interni (Task Forces, il-Grupp ta' Ħidma, il-Bord tar-Regolaturi) u esterni kollha tal-ACER - il-Kumitati Ewropej tal-Partijiet Ikkonċernati, il-Gruppi ta' Koordinazzjoni Tripartitika (EC-ACER-ENTSO-E), il-Grupp ta' Monitoraġġ tal-Implimentazzjoni ta' Livell Għoli (EC-ACER-ENTSO-E), il-Forum Ewropew tar-regolatur tal-elettriku "Florence" - ġew iddedikati għall-monitoraġġ tal-progress u l-isfidi fl-implimentazzjoni tal-Kodiċijiet tan-Network u l-Linji Gwida tal-UE. B'mod partikolari, l-ACER tenfasizza r-rwol u l-kontribut tal-Kumitati tal-Partijiet Ikkonċernati Ewropej fiż-żamma ta' pressjoni kostanti fuq dawk il-partijiet involuti u responsabbli mill-implimentazzjoni tal-Kodiċijiet tan-Network u l-Linji Gwida, kemm jekk ikunu Operaturi tas-Sistema ta' Trażmissjoni (TSOs), Operaturi Nominati tas-Suq tal-Elettriku (NEMOs), ARN u xi drabi l-ACER u l-Kummissjoni Ewropea.
- 2) L-ACER tiddistingwi bejn il-monitoraġġ tal-Kodiċijiet tan-Network vinkolanti tal-UE kollha (fejn sar sforz sinifikanti mill-ACER biex tirrapporta b'mod konsistenti, sistematiku u komprensiv dwar l-istatus ta' implimentazzjoni tagħhom) u l-monitoraġġ tal-Linji Gwida (fejn sar sforz prinċipalment fuq l-adozzjoni f'waqtha tat-termini, tal-kundizzjonijiet u tal-metodoloġiji).

B'din il-firxa wiesgħa ta' strutturi interni u esterni, il-Kummissjoni Ewropea, l-ARN, l-Istati Membri u l-partijiet ikkonċernati kienu infurmati tajjeb dwar l-istatus ta' implimentazzjoni ta' kull Kodiċi tan-Network u kull Linja Gwida.

Osservazzjoni 73

Il-partijiet ikkonċernati kienu involuti b'mod attiv fil-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-Kodiċijiet tan-Network u l-Linji Gwida b'mod partikolari permezz tal-erba' Kumitati Ewropej tal-

Partijiet Ikkonċernati (ESCs) stabbiliti immedjatament wara l-adozzjoni tal-Linja Gwida (ara t-Termini ta' Referenza ta' dawn l-ESCs u l-aġenda, il-minuti u l-materjal ta' dawn il-laqgħat sa mill-istabbiliment tagħhom fuq is-sit web tal-Kumitati tal-Partijiet Ikkonċernati Ewropej uffiċjali ([fuq www.entsoe.eu](http://www.entsoe.eu))).

L-ACER tat segwitu għar-Rakkomandazzjonijiet li saru fl-ewwel Linja Gwida CACM⁶/FCA⁷ tagħha u fl-2021 għamlet rakkomandazzjoni għal Linja Gwida CACM 2.0. F'Ottubru 2022, l-ACER nediet proċess ta' konsultazzjoni li għandu jwassal għal proposta biex tiġi emendata l-Linja Gwida tal-FCA f'Marzu 2023.

L-ACER ma koprietx il-linja gwida dwar l-Ibbilanċjar fl-ewwel Rapport ta' Monitoraġġ tal-Implimentazzjoni (IMR) ippubblikat fl-2019 minħabba li l-attivitajiet għall-implimentazzjoni tal-Linja Gwida dwar l-Ibbilanċjar kienu ffukati fuq l-adozzjoni f'waqtha tat-termini, il-kundizzjonijiet u l-metodoloġiji (TCMs), li normalment jippreċedi l-implimentazzjoni tal-proġetti.

Osservazzjoni 84

Filwaqt li l-ACER ma pprezentat l-ebda opinjoni uffiċjali lill-Kummissjoni Ewropea u lanqas lill-Parlament Ewropew fir-Rapporti ta' Monitoraġġ tas-Suq (MMRs), l-ACER ipprovdiet rakkomandazzjonijiet lill-NRAs, lit-TSOs u lil partijiet ikkonċernati oħra f'dokumenti differenti. L-eżempji jinkludu dan li ġej:

- 1) wieħed dwar il-Kalkolu tal-Kapaċità Komuni u l-Metodoloġiji tal-Kondiviżjoni tal-Ispejjeż tad-dispaċċ mill-ġdid u l-Iskambju kumpensatorju fl-2016;
- 2) wieħed dwar l-Implimentazzjoni tal-Margini Minimu Disponibbli għall-Kummerċ Transżonali;
- 3) wieħed dwar ir-reviżjoni tal-Linja Gwida CACM.

Osservazzjoni 130

L-ACER tqis li r-riżultat tal-attività ta' sorveljanza tagħha jitqabbel sew mas-sorveljanza minn Persuni li b'Mod Professionali Jagħmlu Arranġamenti għal Tranżazzjonijiet (PPATs) kif ukoll minn regolaturi finanzjarji. L-għadd baxx attwali ta' deċiżjonijiet ta' infurzar ibbażati fuq valutazzjonijiet preliminari mill-ACER huwa relatat mal-għadd żgħir ta' riferimenti mill-ACER f'termini assoluti. Madankollu, f'termini relattivi, ir-riferimenti tal-ACER żdiedu b'mod kostanti matul dawn l-aħħar ħames snin minn 2.4 % għal 8.8 % tal-każijiet kollha rrapportati lill-Aġenzija. Dan huwa prinċipalment minħabba nuqqas ta' persunal għall-attivitajiet ta' sorveljanza, kopertura mhux kompleta tas-sorveljanza tas-suq u ż-żmien meħtieġ għall-investigazzjonijiet tal-ARN.

4. It-tweġibiet tal-ACER għar-Rakkomandazzjonijiet tal-QEA

L-ACER tieġu nota li r-Rakkomandazzjonijiet 1, 2, 5 u 7 huma indirizzati lill-Kummissjoni.

⁶ [Ir-Regolament tal-Kummissjoni \(UE\) 2015/1222 tal-24 ta' Lulju 2015 li jistabbilixxi linji gwida dwar l-allokazzjoni tal-kapaċità u l-ġestjoni tal-kongestjoni \(CACM\)](#)

⁷ [Ir-Regolament tal-Kummissjoni \(UE\) 2016/1719 tas-26 ta' Settembru 2016 li jistabbilixxi linja gwida dwar l-allokazzjoni bil-quddiem tal-kapaċità](#)

Rakkomandazzjoni 3 – Tishih tas-sorveljanza tal-ACER tal-integrità tas-swieq bl-ingrossa

L-ACER taċċetta r-rakkomandazzjoni, flief għad-data fil-mira għall-implimentazzjoni. L-implimentazzjoni ta' din ir-rakkomandazzjoni sal-2025 mhijiex realistikament possibbli.

L-Aġenzija esprimiet b'mod konsistenti fid-dokumenti ta' programmazzjoni annwali tagħha mill-2016 li bir-riżorsi disponibbli ma tistax tissodisfa b'mod xieraq l-obbligi legali tagħha skont l-Artikolu 7(1) tar-REMIT⁸. Is-Servizz tal-Awditjar Intern tal-Kummissjoni u l-QEA stess ikkonfermaw dan.

Fid-dawl tal-Opinjoni tal-Kummissjoni Ewropea dwar id-Dokument ta' Programmazzjoni 2022-2024 tal-ACER u d-Dikjarazzjoni Leġiżlattiva u Finanzjarja (LFS), l-ACER ingħatat riżorsi finanzjarji u umani addizzjonali. Madankollu, ir-rekluti l-godda se jiġu ingaġġati gradwalment sal-2027.

Fir-rigward tal-Artikolu 7(1) tar-REMIT, issa l-fokus tal-ACER huwa li l-ewwel tespandi l-kopertura tas-sorveljanza tas-suq billi tiżviluppa u ssaħħa it-twissijiet fil-hames snin li ġejjin. Għal din l-attività, l-ACER ma kellhiex biżżejjed riżorsi finanzjarji fil-passat u għaldaqstant hemm bżonn ta' rkupru sinifikanti. It-tieni, l-ACER qed tirrekluta esperti addizzjonali tas-sorveljanza tas-suq sabiex tlaħħaq mal-għadd dejjem jikber ta' "twissijiet skattati" li jeħtieġu valutazzjoni manwali mill-esperti u biex tespandi l-kopertura tas-sorveljanza. It-tielet, il-ħidma ta' sorveljanza tas-suq tal-ACER tiġi kkontestata mis-swieq bl-ingrossa tal-UE li qed jevolvu (eż. SIDC, irkanti ta' matul il-jum u pjattaforma tas-suq tal-ibbilanċjar tal-UE) u l-ġuriżdiżzjonijiet tar-REMIT li possibbilment jespandu (eż. ir-reġjun tal-Komunità tal-Energija qed iħejji għall-introduzzjoni tal-akkoppjament tas-swieq). Ir-raba', reċentement l-ACER ingħatat il-kompitu mill-Kummissjoni Ewropea li tipproduci Parametru Referenzjarju tal-LNG u (skont id-diskussjonijiet politiċi) tista' possibbilment tingħata l-kompitu li timplimenta "Mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq tal-gass". Dawn il-kompiti addizzjonali jistgħu potenzjalment inaqqsu r-ritmu tal-ħidma fuq it-twertiq ta' din ir-rakkomandazzjoni sal-2025.

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, l-ACER tistinka biex tissodisfa l-obbligi legali tagħha skont l-Artikolu 7(1) tar-REMIT billi gradwalment tintegra r-riżorsi addizzjonali meħtieġa li jkunu disponibbli permezz tal-LFS sal-2027.

Rakkomandazzjoni 4 – Thaffif tal-użu tat-tariffi tar-REMIT biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet fis-sorveljanza tas-suq mill-ACER

L-ACER taċċetta r-rakkomandazzjoni.

Rakkomandazzjoni 6 – Titjib tat-trasparenza u l-akkontabbiltà tal-ACER

L-ACER taċċetta r-rakkomandazzjoni.

⁸ [Ir-Regolament \(UE\) Nru 1227/2011](#) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar l-integrità u t-trasparenza tas-swieq tal-enerġija bl-ingrossa (REMIT)